

Biuletyn informacyjny

marki.pl

Miasto Marki

Nr 30 Grudzień 2021

Zdrowia, energii, optymizmu i życzliwych ludzi dookoła

Niech Święta Bożego Narodzenia oraz Nowy Rok przyniosą Państwu wiarę i nadzieję, że:

- optymizmu i energii wystarczy na kolejne miesiące, które zapewne i tak nie będą łatwe
- spotykając na naszych drogach różnych ludzi będziemy wzajemnie obdarzać się wsparciem i życzliwością, wierząc, że dobro powraca
- stosując dostępne środki i metody zachowamy zdrowie – nasz najcenniejszy skarb

Wszystkiego, co najlepsze!

burmistrz, mareccy samorządowcy oraz pracownicy urzędu miasta, jednostek i przedsiębiorstw samorządowych

FOT. FREEPIK

Drogowy czteropak

Ogłosiliśmy postępowanie na wybór firmy, która kompleksowo zmodernizuje cztery arterie: Karłowicza-Sobieskiego-Modrzewiową, Graniczną, Lisa-Kuli i Mickiewicza. **Str. 4**

W NUMERZE

Z ŻYCIA MIASTA	
➤ Pomoc dla strażaków	2
➤ Zapraszamy na jarmark	3
➤ WOŚP zagra 30 stycznia	3
➤ Zmiany w Radzie Miasta	8
➤ Osiemnastka „Chaty”	9
➤ 500+ idzie do ZUS	9
INWESTYCJE	
➤ Asfalt na kolejnych ulicach	5
EDUKACJA	
➤ Pomysły dla „Czwórki”	7
KULTURA	
➤ Propozycje MOK	10-11
➤ Na scenie MCER	12
SPORT	
➤ Srebrne i brązowe dziewczyny	13
PO GODZINACH	
➤ Planszówka o Markach	15
➤ Bohaterska Wiktorja	15
➤ Dawno temu w Markach	15

Witajcie w Markach

Gdzie się leczyć? Jak dojechać? Gdzie do szkoły? Jak spędzać wolny czas? Przygotowaliśmy wademecum dla tych osób, które niedawno sprowadziły się lub sprowadzają do naszego miasta. **Str. 6**

Szanowni Państwo, Mieszkańcy Marek

Konflikty, wojny, choroby, wypadki, zabójstwa – tych złych informacji, które każdego dnia do nas docierają, jest bardzo wiele. Cóż, taki jest świat mediów, również tych społecznościowych. Również i ja ten komentarz mógłbym poświęcić problemom, z którymi w samorządzie musimy się na co dzień mierzyć np. ponarżać na ograniczane dochody czy też rosnące ceny. Ale nie zrobię tego. Komentarz do świątecznego wydania biuletynu poświęcę dobrym ludziom z Marek, których widzę, spotykam, których po prostu nie brakuje. To jest okazja, by im publicznie podziękować.

Są bezinteresowni. Poświęcają swój prywatny czas i pieniądze. Podają dłoń osobom z niepełnosprawnościami, ubogim, tym którym – z różnych powodów – w życiu nie poszło tak, jakby sami sobie tego życzyli. Pomagają też dzieciom, które w okresie pandemii znalazły się w sytuacji nie do pozazdroszczenia (str. 9). Włączają się w akcje społeczne, których – zwłaszcza przed świętami Bożego Narodzenia – nie brakuje. Wreszcie niektórzy, bez wahania, bez kalkulacji, ruszają, by ratować życie nieznanym (tak jak Wiktoria, bohaterka tekstu ze str. 15).

To oni potwierdzają nieprzemijające słowa piosenki „Dziwny jest ten świat”, wykonywanej przez niezapomnianego Czesława Niemena.

**Lecz ludzi dobrej woli jest więcej
I mocno wierzę w to,
Że ten świat,
Nie zginie nigdy dzięki nim.**

Jacek Orzył
Burmistrz Miasta Marki

GORĄCE DANE

80 429

Tyle pojazdów średnio w ciągu doby porusza się naszą obwodnicą od węzła Marki do węzła Zielonka – wynika z badań Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. W dużym uproszczeniu – tyle pojazdów jeździłoby dzisiaj Aleją Piłsudskiego (a raczej powolnie przetaczało się), gdyby nie największa inwestycja drogowa w dziejach Marek. Obecnie codziennie przez sąsiadujący z naszym miastem odcinek obwodnicy jeździ m.in. ponad 62,4 tys. aut osobowych, ponad 8 tys. aut dostawczych oraz ponad 9 tys. ciężarowych.

Wsparcie dla mareckich strażaków

Druhn i druhowie z Marek chcą kupić samochód rozpoznawczo-ratowniczy. Pomagają im w tym samorządowcy i mieszkańcy.

300 – w tylu interwencjach rocznie uczestniczy Ochotnicza Straż Pożarna w Markach (OSP). Obecnie dysponuje trzema pojazdami, ale strażacy marzą o zakupie lekkiego samochodu rozpoznawczo-ratowniczego.

– Planujemy zakup samochodu na podwoziu typu pick-up z niezbędnym wyposażeniem. Pojazd będzie przeznaczony do transportu osób i sprzętu do usuwania skutków intensywnych opadów deszczu i porywistego wiatru, a także działań Grupy Poszukiwawczo-Ratowniczej prowadzonych na obszarze całego województwa – informują mareccy strażacy.

Nasi druhowie są bardzo blisko realizacji tego planu. Pomocną dłoń podały im: samorząd wojewódz-

stwa mazowieckiego oraz władze naszego miasta. W połowie listopada OSP otrzymała 80 tys. zł dotacji od przedstawicieli urzędu marszałkowskiego.

Również nasze miasto wsparło strażaków. Przekazało im kolejne 20 tys. zł.

– To jest inwestycja w nasze wspólne bezpieczeństwo – dodaje Paweł Pniewski, zastępca burmistrza Marek.

Przypomnijmy, że w 2019 r. nasz samorząd przekazał OSP 360 tys. zł na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego.

Strażacy liczą również na wsparcie mieszkańców. – Uruchomiliśmy w jednym z serwisów zbiórkę, która potrwa do końca grudnia. Chcemy tą drogą zbierać dodatkowe 40 tys. zł – mówi Marcin Brzeziński, prezes Ochotniczej Straży Pożarnej.

Osoby, które chcą wesprzeć OSP, mogą to zrobić na stronie internetowej zrzutka.pl/cyrc6n

Listopadowe święto ponad podziałami

Wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych, prelekcja, msza i uroczyste, wieczorne spotkanie przy Skwerze Pamięci Narodowej – tak w telegraficznym skrócie wyglądały mareckie obchody 103 rocznicy odzyskania niepodległości. Dziękujemy mieszkańcom, kombatanom, organizacjom pozarządowym, samorządowcom, przedstawicielom placówek oświatowych, służb mundurowych oraz ugrupowań politycznych. Wspólnie oddaliśmy hołd tym wszystkim, dzięki którym dziś możemy mieszkać w wolnym państwie. To już dobra tradycja, że mareckie uroczystości odbywają się ponad podziałami, czego symbolem była ułożona przez uczestników biało-czerwona flaga z palących się zniczy.

Świąteczny jarmark przy ratuszu

**Warsztaty, występy
na scenie, spotkania
z najsympliczniejszym
świętym, kolejka –
zapraszamy w drugi
weekend grudnia**

Poczujmy ten wspaniały klimat bożonarodzeniowy już na dwa tygodnie przed świętami!

Po rocznej przerwie wracamy do organizacji jarmarku świątecznego. Będzie to szósta edycja tego wydarzenia, które powróci w sprawdzone miejsce. Znów spotkamy się na skwerze przy ratuszu w sąsiedztwie mareckiego parowozu. Dlatego warto zaznaczyć sobie odpowiednią datę w kalendarzu (albo w smartfonie). Zapraszamy Państwa 11 i 12 grudnia 2021 r. w godz. 14.00-18.00.

– Przygotowujemy sporo atrakcji, zarówno dla dzieci jak i dorosłych.

Wierzymy, że wszyscy będą się dobrze bawili – mówi Katarzyna Pisarska, naczelniczka Wydziału Promocji, Zdrowia i Sportu.

Dzieci będą mogły wybrać się w podróż kolejką Świętego Mikołaja. Oczywiście będzie można też osobiście spotkać najsympliczniejszego świętego przed ratuszem. Na gości czekać będą stoiska, w których bożonarodzeniową ofertę przedstawią placówki oświatowe i organizacje pozarządowe. Jeśli

ktos będzie chciał uwiecznić swój pobyt na jarmarku, będzie mógł to uczynić na specjalnej ścianie. Ze zdjęć, które powstaną podczas świątecznego wydarzenia, Marecki Ośrodek Kultury zapraszamy – mówi Katarzyna Pisarska. Nie może zabraknąć warsztatów – wspólnie będziemy dekorować pierniki, szykować ozdoby choinkowe i kartki bożonarodzeniowe. A gdy ktoś zamarznie – poczęstujemy go zimową, gorącą herbatą.

– Dodatkowo rozgrzeją Was występy przygotowane przez przedszkola, szkoły, Marecki Ośrodek Kultury oraz samorządowców. Usłyszycie kolędy, pastorałki, zobaczycie też jasełka. Serdecznie zapraszamy – mówi Katarzyna Pisarska.

Jednej rzeczy nie możemy Wam zagwarantować – śniegu. Musimy się także liczyć z możliwością podjęcia przez rząd decyzji o powrocie do lockdownu. Prosimy o sprawdzanie informacji na naszej stronie internetowej marki.pl

Po raz 30 w Polsce, po raz 17 w Markach

**Największa na świecie orkiestra
będzie kwestować pod hasłem
„Przejrzyj na oczy”**

30 stycznia 2022 r. finał największego wydarzenia charytatywnego w Polsce. Tego dnia po raz 30 zagra Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. „Przejrzyj na oczy” – tak brzmi hasło przyszłorocznej edycji. Jej celem jest zbiórka pieniędzy, które pomogą w zapewnieniu jak najwyższych standardów diagnostyki i leczenia wzroku u dzieci.

Marecki sztab WOŚP już pracuje. To już 17 raz, kiedy Marki włączają się w ogólnopolską zbiórkę.

– Będziemy gotowi na czas! – zapewnia Maria Krzyżanowska, szefowa mareckiego sztabu WOŚP

30 listopada zakończyła się już rejestracja wolontariuszy. Teraz w planowaniu jest wielki finał. Odbędzie

MARECKI SZTAB WOŚP INFORMUJE

- jeżeli chcesz wystawić przedmiot na aukcję Sztabu Marki, napisz o tym na adres allegro.sztabmarki@gmail.com
- jeżeli chcesz założyć eSkarbonę – wpisz numer #830 Fundacja Przyjaciele Marek. eSkarbonka rusza w tym miesiącu i działa do 1 lutego 2022 r.
- Jeżeli chcesz być wystawcą podczas imprezy finałowej, napisz o tym na adres wospmarki@gmail.com
- Jeżeli chcesz wystawić „wośpową” puszkę w swojej firmie, napisz o tym na adres wolontariatmarki@wp.pl. Zakładowe skarbony mogą kwestować od 10 grudnia 2021 r.

się on (już po raz drugi) w gościnnych progach Mareckiego Centrum Edukacyjno-Rekreacyjnego. Jeśli zostanie wprowadzony lockdown, w internecie będzie można zobaczyć transmisję z tego miejsca.

– Przygotujemy dla Was wiele niepowtarzalnych atrakcji, przeżyjecie

wiele niezapomnianych chwil! – zapewniają sztabowcy WOŚP.

Oczywiście nadrzędny jest cel charytatywny. W tym roku Marki (mimo pandemii) zebrały ponad 163,3 tys. zł. To był najlepszy wynik w powiecie wołomińskim. Czy podobnie (albo lepiej) będzie w przyszłym roku?

Mieszkańcy Marek pobili rekord w 2020 r. Zebraли wówczas ćwierć miliona złotych dla WOŚP.

Szukamy wykonawcy drogowego czteropaku

Ogłosiliśmy postępowanie na wybór partnera, który zrealizuje cztery miejskie arterie

Ciąg Karłowicza-Sobieskiego-Modrzewiowa byłby idealnym połączeniem dla mieszkańców Strugi i Pustelnika, gdyby tylko był wykonany w asfalcie. Wprawdzie w asfalcie (dość leciwym) jest sąsiednia Graniczna, ale nie ma tu odwodnienia oraz – przez większość ulicy – chodnika. Na stan Lisa-Kuli regularnie narzekają piesi i kierowcy. Z kolei Mickiewicza jest wąska, a piesi z okolicznych osiedli muszą poruszać się po jezdni. Dlaczego akurat piszemy o tych czterech ulicach? Bo często z nich korzystamy. Chcemy, by dobrze służyły wszystkim uczestnikom ruchu drogowego: pieszym, rowerzystom oraz kierowcom. Zamierzamy je kompleksowo wybudować lub zmodernizować w formule partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP). Ich projekty budowlane są już gotowe.

– W nowym wydaniu będą mieć nie tylko równiutką jezdnię, ale również odwodnienie, chodniki i drogi rowerowe – mówi Jacek Orych, burmistrz Marek.

Za jednym zamachem

2 listopada rozpoczęliśmy poszukiwania firmy, która zajmie się tytułowym czteropakem. Tego dnia w biuletynie unijnym ukazało się postępowanie na

wybór partnera, który wybuduje, a następnie będzie utrzymywać te cztery arterie.

– Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem i pojawią się podmioty zainteresowane tym przedsięwzięciem, powstanie w sumie ponad 6,5 km dróg w wysokim standardzie – podkreśla Dariusz Pietrucha, zastępca burmistrza Marek.

– Od przyszłego partnera oczekujemy sfinansowania, wybudowania i utrzymania tych dróg przez okres umowy. W tym czasie będziemy w ratach spłacać inwestycję. Dzięki temu będziemy mogli za jednym zamachem zrealizować cztery wielkie inwestycje drogowe, z których korzystać będą mogli nasi mieszkańcy – mówi Beata Orczyk, skarbnik Marek.

Miasto proponuje popularną na zachodzie i coraz częściej stosowaną w naszym kraju formę partnerstwa publiczno-prywatnego. W Polsce tak wybudowano m.in. szpital w Żywcu, sąd w Nowym Sączu, oświetlenie (sąsiednie Ząbki) oraz drogi samorządowe (Kamień Pomorski, Słupsk). Na początku tego stulecia również Marki przymierzali się do zastosowania PPP przy budowie gimnazjum.

– Nasz samorząd liczył, że wielomilionową inwestycję w te cztery ulice (około 80 mln zł) uda się sfinanso-

wać z rządowego programu Polski Ład. Przychylności rządzących uzyskał jednak inny projekt miasta – remont zabytkowych kamienic Briggsów (4,5 mln zł). Dlatego ostatecznie sięgnęliśmy po PPP – informuje Paweł Pniewski, zastępca burmistrza.

Rok pod znakiem PPP

17 grudnia okaże się, czy pojawią się chętni do udziału w mareckim czteropakem. Tego dnia minie termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu. O zainteresowaniu firm będziemy informować na naszej stronie internetowej marki.pl.

Jeśli się pojawią chętni, pierwsze półrocze minie pod znakiem badania i oceny wniosków, a następnie tzw. dialogu konkurencyjnego, poświęconego prawnym, finansowym i technicznym aspektom inwestycji.

– Po ukończeniu tej części postępowania ogłosimy zaproszenie do składania ofert. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, jesienią przyszłego roku wybierzemy partnera do tej inwestycji. Na realizację prac będzie mieć on dwa lata – mówi Dariusz Pietrucha.

Drogowy przetarg na Strudze

Układ ulic przy szkole przy ul. Wczasowej z lotu drona.

W grudniu rozpoczęliśmy poszukiwania firmy, która zmodernizuje ulice w sąsiedztwie szkoły przy Wczasowej.

W 2020 r. wybudowaliśmy alternatywny dojazd do Zespołu Szkół nr 2. Wykonaliśmy wówczas ul. Projektowaną oraz zmodernizowaliśmy ul. Turystyczną. Uzyskały one nową jezdnię, odwodnienie, chodnik i oświetlenie. Mieszkańcy (i ich dzieci) mają teraz lepszy dojazd do szkoły, przedszkola, biblioteki czy boiska. To był pierwszy krok. Czas na drugi.

W grudniu ogłosiliśmy ostatni tegoroczny przetarg drogowy. Chcemy poprawić bezpieczeństwo ruchu drogowego w rejonie szkoły poprzez przebudowę ulicy Wczasowej oraz Weneckiej (odcinek od Wczasowej do Projektowanej), które kiedyś stanowiły jedyny dojazd do strugańskiej placówki.

– Podstawowa wiadomość dla pieszych i kierowców jest taka – będzie bezpieczniej i szerzej – mówi Dariusz Pietrucha, zastępca burmistrza Marek.

Zwycięzca przetargu wybuduje kanalizację deszczową, ułoży nową na-

wierzchnię oraz chodniki o szerokości co najmniej 2 m. Na odcinku Weneckiej (do Projektowanej) nie będzie już problemu z wymianiam samochodów.

Miasto będzie starać się o dofinansowanie tej inwestycji z zewnętrznych źródeł.

– Jeśli uda się sprawnie rozstrzygnąć przetarg, to zakładamy, że prace drogowe zostaną wykonane w przyszłym roku – mówi Dariusz Pietrucha.

Informacje o przetargu znajdują się na naszej stronie internetowej marki.pl Zapraszamy firmy do udziału w tym postępowaniu.

ROWEREM WZDŁUŻ KONNYCH

Od ulicy Sportowej można przejechać drogami rowerowymi aż do obwodnicy Marek – przez ulice Sowińskiego, Główną i trasą przez tereny leśne. Od listopada z tej drogi, na wysokości ulicy Stawowej, można skręcić w kierunku Mareckiego Centrum Edukacyjno-Rekreacyjnego. Wraz z budową ulicy Jowisza-Marsa-Saturna powstała oświetlona droga rowerowa wzdłuż zbiornika Konne. W listopadzie odebraliśmy ją od wykonawcy – firmy Strabag. Ta część inwestycji została dofinansowana z unijnej puli w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

ZDEJMIJ NOGĘ Z GAZU

Zakładamy, że wszyscy kierowcy z Marek jeżdżą zgodnie z przepisami ruchu drogowego. Dlatego tylko i wyłącznie z dziennikarskiego obowiązku odnotujemy fakt uruchomienia odcinkowego pomiaru prędkości na dwóch uczęszczanych odcinkach trasy S8. Kontrole prowadzone są między ul. Łabiszyńską w Warszawie a ul. Szpitalną w naszym mieście oraz między węzłem Warszawa Zachód a miejscowością Blizne Łaszczyńskiego. Pomiaru są prowadzone w obu kierunkach na nitkach głównego ciągu trasy S8. Przypominamy, że na powyższych odcinkach auta osobowe mogą jechać z maksymalną prędkością 120 km/h. Górny limit dla ciężarówek wynosi natomiast 80 km/h.

„Na podstawie czasu wjazdu i wyjazdu pojazdu z kontrolowanego odcinka drogi system automatycznie określi jego średnią prędkość. Funkcjonalność systemu umożliwi przyporządkowanie do pojazdu, którym przekroczono prędkość, szeregu danych, w tym m.in.: miejsca, daty i czasu pomiaru, długości odcinka pomiarowego, maksymalnej dozwolonej prędkości. Zastosowane rozwiązania techniczne umożliwią rejestrację wysokiej jakości zdjęć także w porze nocnej. Zarejestrowane zdjęcia będą przesyłane online do systemu centralnego CANARD” – informuje Generalna Inspekcja Transportu Drogowego.

Gruntówki na asfaltówki

W tym roku powstało lub jeszcze powstanie prawie 5 km nakładek asfaltowych. W listopadzie rozstrzygnęliśmy kolejny przetarg na wykonanie robót drogowych.

Pod koniec 2019 r. zainaugurowaliśmy program budowy tzw. nakładek asfaltowych. Dzięki niemu ulice gruntowe uzyskują trwałą nawierzchnię z odwodnieniem powierzchniowym. W ramach pilotażu tak zmieniliśmy ulice: Skowronią, Pomorską, Kurpińskiego i Nałkowskiej. Zachęcenie efektami prac, w tym roku ogłosiliśmy trzy tury postępowania przetargowych na budowę nakładek. Dwie są już za nami, a prace zostały już zrealizowane. Niedawno podpisaliśmy umowy z wykonawcami, uczestniczącymi w trzecim przetargu „nakładkowym”.

W tym roku na pewno wykonamy pięć kolejnych odcinków dróg. Asfalt w ulicach: Szydłowieckiej, Żółkiewskiego, Podgórskiej oraz na odcinku Ceglanej ułoży firma Usługi Transportowe Budowlane i Drogowe Ireneusz Ziemiński. Jej zadaniem będzie też budowa nakładki na łączniku Szkolnej z Poznańską (między Szczecińską i Jana Kazimierza), ale z powodu prac

Układanie asfaltu w ulicy Żółkiewskiego.

kanalizacyjnych realizacja robót może być przeniesiona na wiosnę. Z kolei przy ulicy Długosza pracować będzie firma Planeta Recykling. Dzięki rozstrzygnięciu tego postępowania ułożymy niemal 2 km nakładek asfaltowych.

Możemy już pokusić się o pierwsze podsumowanie za 2021 r. W sumie dzięki tegorocznym postępowaniom powstało lub powstanie 5 km nakładek w 15 lokalizacjach. Do tej pory ułożyliśmy asfaltową nawierzchnię w ulicach: Batalionów Chłopskich, Maratońskiej, Pałacowej, Jasińskiego, a także ona odcinkach ulic: Billewiczów, Hallera,

Długiej, Skorupki i Olimpijskiej. Część finansowania pochodziło z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

– Przygotowujemy kolejne projekty ulic. Jesteśmy zdeterminowani, by kontynuować ten program także w przyszłym roku. W projekcie budżetu na 2022 r. zabezpieczyliśmy pieniądze na ten cel – mówi Dariusz Pietrucha, zastępca burmistrza Marek.

Drugim warunkiem możliwości ułożenia nakładek jest pełna własność gruntu pod drogą przez miasto. Jeśli nie jest on spełniony, nie możemy wykonać robót związanych ze zmianą nawierzchni.

Lisa-Kuli

Karłowicza-Sobieskiego-Modrzewiowa

Vademecum nowego mieszkańca

WITAJCIE w Markach
VADEMECUM NOWEGO MIESZKAŃCA

komunikacja • zdrowie • edukacja • środowisko • handel i usługi
• czas wolny • w sytuacji awaryjnej • źródła informacji • religia
• urząd miasta • wodociąg marecki • ośrodek pomocy społecznej
• formalności w powiecie • historia

Okladka naszego najnowszego informatora

Zostałeś nowym mieszkańcem Marek? Gratulujemy! Chętnie Ci pomożemy w aklimatyzacji. Zajrzyj na łamy naszej nowej, bezpłatnej publikacji

Co roku do naszego miasta sprowadza się (oficjalnie) około tysiąca nowych mieszkańców. Są to osoby, które trafiają do nas z różnych części kraju. Często o naszym mieście wiedzą niewiele albo... nic. Postanowiliśmy im pomóc w aklimatyzacji. Po wydaniu w ubiegłym roku Przewodnika dla seniorów przygotowaliśmy vademecum nowego mieszkańca. To blisko 100-stronicowa publikacja, traktująca o najważniejszych aspektach życia w Markach. Nowi mieszkańcy przeczytają w niej m.in. o edukacji dzieci, komunikacji miejskiej, opiece medycznej czy możliwościach spędzania wolnego czasu. W przewodniku podajemy informacje o najważniejszych instytucjach działających na terenie miasta – przedszkolach, szkołach, urzędzie miasta, Ośrodku Pomocy Społecznej czy Wodociągu Mareckim. Podpowiadamy również, które formalności załatwimy w powiecie. Na koniec dodajemy garść informacji o historii i najważniejszych mareckich zabytkach.

Chcemy, by była to użyteczna, narzędziowa publikacja, przyjazna w odbiorze dla czytelnika. Dlatego m.in. jest bogato ilustrowana zdjęciami najważniejszych miejsc w Markach.

– Gdy na początku roku rozpocząłem przygotowywanie przewodnika, towarzyszyła mi jedna myśl – pomóc tym osobom, które stawiają pierwsze kroki w naszym mieście. W pierwszej dekadzie tego stulecia byłem dokładnie w takiej samej sytuacji. Marki stawały się moją nową ojczyzną. Te doświadczenia pomogły mi w przygotowaniu możliwie najlepszej struktury tej publikacji – mówi Tadeusz Markiewicz, jej autor.

I dodaje:

– Przy tworzeniu vademecum pojawiła się też inna myśl, którą zawarłem na ostatniej stronie publikacji. To apel do nowych mieszkańców, by włączali się w życie miasta, by nie traktowali Marek wyłącznie jako sypialni. Mam nadzieję, że vademecum stanie się dla nich dobrym punktem startu – podsumowuje Tadeusz Markiewicz.

Publikacja jest bezpłatna. Wersję książkową (do wyczerpania zapasu) otrzymują te osoby, które meldują się w naszym mieście (wydział spraw obywatelskich). Wersja elektroniczna (PDF) jest dostępna na stronie www.marki.pl Zapraszamy do lektury.

Na drugim miejscu w powiecie wołomińskim

Jakie gminy są dobre do życia? Na to pytanie spróbowali dać odpowiedź eksperci z Polskiej Akademii Nauk. W naszym powiecie lepsza od nas jest tylko Kobyłka.

Mamy w Polsce 2477 gmin. To właśnie one zostały uszeregowane w rankingu "Gmina dobra do życia", przygotowanym przez prof. Przemysława Śleszyńskiego z Polskiej Akademii Nauk i opublikowanym przez Polską Agencję Prasową. Wzięto pod uwagę prawie 50 różnych czynników m.in. rozwój demograficzny, rynek pracy, infrastrukturę, dostępność i jakość usług, tematykę bezpieczeństwa i zdrowia oraz środowisko naturalne. O wynikach nie decydowała komisja konkursowa, ale konkretne, obiektywne dane. Nasze miasto zajęło 209 miejsce w kraju. Przed nami znalazły się tak uznane marki jak wielkie aglomeracje (Warszawa, Kraków, Poznań), tętniące życiem ośrodki przemysłowe (dol-

nośląski Lubin) czy najbogatsza wieś w Polsce, czyli Kleszczów. Ale za nami w zestawieniu znajdują się miejscowości duże większe od nas i dużo bardziej rozpoznawalne np. Elbląg, Słupsk, Legnica, Kielce, Konin, Sieradz czy Radom.

Innym wyznacznikiem jest nasze miejsce w powiecie wołomińskim. Tylko jedno miasto jest od nas wyżej w rankingu – to Kobyłka. Reszta miejscowości uplasowała się niżej.

– Wszystkim naszym sąsiadom i sobie życzymy awansu do pierwszej setki – podkreśla Paweł Pniwski, zastępca burmistrza Marek. Nie ma wątpliwości, że w uzyskaniu dotychczasowej pozycji pomogły Markom przełomowe wydarzenia z ostatniego dwudziestolecia. Powstała obwodnica Marek, która odblokowała wiecznie zakorkowaną Aleję Piłsudskiego. Weszliśmy do pierwszej strefy biuletowej komunikacji miejskiej. Wodociąg Marecki praktycznie od zera zbudował sieć kanalizacji sanitarnej, liczącą obecnie ponad 213 km. Wreszcie zakończy-

MIEJSCE W RANKINGU

Gminy z powiatu wołomińskiego

Kobyłka	122
Marki	209
Zielonka	272
Ząbki	371
Radzymin	401
Wołomin	619
Dąbrowka	692
Tuszcza	1007
Klembów	1078
Poświętne	1656
Strachówka	1940
Jadów	2213

liśmy gigantyczne inwestycje edukacyjne. Powiększyliśmy bazę oświatową o MCER, dwa nowe budynki przedszkolne i dwie rozbudowane szkoły.

Oczywiście przed mareckim samorządem jeszcze wiele pracy, przede wszystkim w zakresie infrastruktury drogowej.

– Ale i tu nie zasypiamy gruszek w popiele. Kontynuujemy rozpoczęty w ubiegłym roku program budowy nakładek asfaltowych, ogłosiliśmy postępowanie w formule PPP na budowę czterech miejskich arterii, kończymy prace przy ciągu ulic Jowisz-Marsa-Saturna, projektujemy przebudowę Alei Piłsudskiego – wylicza Dariusz Pietrucha, zastępca burmistrza Marek.

– Dziękujemy tym, którzy nam w tym pomagają. To m.in. osoby, które wskazują Marki jako miejsce zamieszkania w rocznym rozliczeniu PIT. Oni wiedzą, że część podatku, którą muszą i tak zapłacić państwu, wróci do Marek. Pieniądze trafią na edukację dzieci, na nowe inwestycje czy tak prozaiczne kwestie jak coraz droższe oświetlenie ulic. Zachęcamy pozostałych mieszkańców, by poszli w ich ślady – dodaje Anna Marchlik, sekretarz miasta.

Najbliższa okazja – na początku przyszłego roku wraz z rozliczeniem PIT za 2021 r.

Za sterami „Czwórki”

Izabela Paciorek, od września dyrektor SP4

Likwidowanie skutków pandemii w edukacji, wsparcie dla dzieci zdolnych, wykorzystanie infrastruktury sportowej, doposażenie szkoły – oto plany Izabeli Paciorek, nowej dyrektor szkoły przy Wspólnej.

Informacyjzowała państwowy bank, prowadziła własny biznes, dwanaście lat temu została nauczycielem. Piastowała już funkcje dyrektora przedszkola i wicedyrektora mareckiej „Dwójki”. Zna od podszewki prawa rządzące samorządem. Czyli kobieta, która żadnego wyzwania się nie boi. Mowa o Izabeli Paciorek, która na początku września objęła stery Szkoły Podstawowej nr 4 im. Stefana Grota-Roweckiego.

– Moim głównym celem jest wspieranie i rozwój uczniów przy wykorzystaniu nowoczesnej i ekologicznej infrastruktury, jaką daje Mareckie Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne – deklaruje Izabela Paciorek.

Dyrektor „Czwórki” myśli m.in. o stworzeniu dwóch oddziałów sportowych – o profilu pływakim oraz piłki ręcznej.

– Mamy do dyspozycji basen, halę sportową, salę taneczną i do sztuk walki. Trudno dziś sobie wyobrazić lepsze warunki niż te, które daje MCER – podkreśla Izabela Paciorek.

W pierwszej kolejności nowa dyrektor „Czwórki” musi jednak koncentrować uwagę na sytuacji, w której od marca 2020 r. znajdują się wszystkie polskie szkoły.

– Zarówno dzieci jak i ich rodzice mają prawo mieć wiele oczekiwań zwłaszcza w okresie pandemii. Wsparcie dla nich to mój priorytet w planowaniu procesu dydaktycznego czy opiekuńczego – wychowawczego. To m.in. wyrównywanie szans edukacyjnych i społecznych, integrowanie uczniów, odbudowywanie relacji, wsparcie psy-

chologiczne, zarówno dla uczniów jak i nauczycieli – podkreśla Izabela Paciorek.

Jednocześnie opieką chce objąć najzdolniejszych uczniów.

– Chcemy także wychwytywać tzw. perełki edukacyjne, aby stwarzać im warunki do rozwijania pasji i talentów – dodaje Izabela Paciorek.

Kolejnym punktem na liście pani dyrektor jest doposażenie sal lekcyjnych, stworzenie pracowni przedmiotowych, wyposażenie biblioteki, świetlicy szkolnej i sali integracji sensorycznej.

– Marki, wspólnie z innymi gminami z powiatu wołomińskiego, wystąpiły o dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego. Otrzymamy z tego źródła dofinansowanie dla szkół na zakup tablic multimedialnych, drukarek 3D, laptopów i oprogramowania dla logopedów. Realizujemy także projekt po nazwą „Laboratoria przyszłości”, czyli wzmacniamy kompetencje uczniów w zakresie nauk ścisłych. Mamy również rozpisany projekt biblioteczny na zakup książek. Przystąpiliśmy do ogólnopolskiego projektu edukacyjnego „Europa i ja” oraz międzynarodowego projekt Emocja – wylicza Izabela Paciorek.

Pani dyrektor położy również mocny akcent na wolontariat i zajęcia z przedsiębiorczości.

– Mamy młodzież, która chce działać. Szkoda byłoby ten potencjał zmarnować. Jednym z pomysłów jest współpraca ze środowiskiem mareckich strażaków, CAF3 i seniorami – podkreśla.

Innym ważnym wątkiem będzie kultywowanie tradycji szkolnych oraz postaw patriotycznych w cyklicznych wydarzeniach takich jak święto szkoły, warsztaty, koncerty charytatywne czy jasełka.

– W przyszłym roku będziemy obchodzić 60-lecie powstania Szkoły Podstawowej nr 4. Chcemy nadać temu wydarzeniu odpowiednią rangę – mówi Izabela Paciorek.

ROWERZYŚCI ZDAJĄ EGZAMIN Z DOROSŁOŚCI

Zakładają kaski, orientują się w przepisach, ich rowery są dobrze przygotowane – młodzi mieszkańcy coraz lepiej znają zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W październiku pod mareckimi, publicznymi szkołami podstawowymi odbyła się kolejna edycja akcji „Bezpieczny Rowerzysta”. Skąd taki pomysł? Bardzo wiele dzieci z naszego miasta w jesienne i wiosenne miesiące korzysta z tej formy dojazdu do placówki edukacyjnej. W trakcie akcji Paweł Paczek, opiekun obu mareckich miasteczek ruchu drogowego (mobilnego i stacjonarnego), oraz policjanci sprawdzali m.in. stan roweru (oświetlenie, sygnalizacja, hamulce) oraz przygotowanie młodych rowerzystów (kask, karta rowerowa, orientacja w przepisach ruchu drogowego). Wnioski są optymistyczne.

– W porównaniu z poprzednimi edycjami zauważamy poprawę. Coraz więcej rowerzystów jeździ w sposób bezpieczny i zgodny z przepisami. Zakładanie kasku nie jest powodem do wstydu, ale symbolem dorastania – mówi Paweł Paczek.

Wujek Paweł (bo tak czasem nazywają dzieci naszego eksperta ds. bezpieczeństwa ruchu drogowego) wrzuca jednak kamyczek do ogródka rodziców.

– Dorosli muszą pamiętać o tym, że dzieci do 10 roku życia mogą poruszać się na rowerze pod opieką osób pełnoletnich. Niestety, ten przepis często nie był przestrzegany – podkreśla Paweł Paczek.

Niemniej jednak jest on zadowolony z efektów edukacji mareckiego młodego pokolenia rowerzystów.

– Dziękuję im za odpowiedzialność. Podziękowania również składam policji i władzom naszego miasta, które wspierają nasze działania edukacyjne. Ponieważ akcja na stałe wpisana jest do mareckiego kalendarza, planujemy jej kontynuację wiosną i jesienią przyszłego roku – dodaje Paweł Paczek.

Oby jej wyniki były jeszcze lepsze!

UCZYĆ – BAWIĄC, BAWIĄC – UCZYĆ

Do mareckich placówek oświatowych powrócił program „Odblaskowy przedszkolak”.

Autorem sformułowania, które pojawiło się w tytule tego wpisu, jest Ignacy Krasiński, osiemnastowieczny poeta i duchowny. Minęły dwa wieki, a nic nie straciło na swej aktualności. Cztery słowa „Uczyć – bawiąc, bawiąc – uczyć” dobrze oddają to, co realizujemy jesienią i zimą w mareckich placówkach oświatowych. W listopadzie powrócił do nich program edukacyjny „Odblaskowy przedszkolak” z wykorzystaniem autochodzika.

– Przygotowuje on dzieci do samodzielności w ruchu drogowym. Przekazuje im wiedzę i umiejętności zwiększające ich bezpieczeństwo. Będzie dobrą bazą do ćwiczeń w terenie – mówi Paweł Paczek (na zdjęciu), opiekun programu.

Zajęcia rozpoczną się w listopadzie i są planowane przez cały okres jesienno-zimowy. Oczywiście ich realizacja będzie zależała od sytuacji epidemiologicznej.

Nowa przewodnicząca rady, nowy zastępca burmistrza

Pracami rady kieruje Agnieszka Lużyńska, do grona ścisłych władz miasta dołączył Paweł Pniewski. Skład radnych uzupełnił Marek Mielczarek.

Koniec października przyniósł spore zmiany – zarówno w Radzie Miasta, jak i władzach naszego miasta. Z funkcji przewodniczącego rady, a następnie mandatu radnego zrezygnował Paweł Pniewski. Nie opuścił jednak definitywnie murów mareckiego ratusza. Przeciwnie. Od 3 listopada piastuje funkcję drugiego zastępcy burmistrza. Do jego kompetencji należą: tematyka ochrony środowiska, kultury, sportu, zdrowia, partycypacji obywatelskiej i współpracy z organizacjami pozarządowymi.

– Paweł Pniewski jest związany z mareckim samorządem od wielu lat. Przez ten czas dał się poznać nie tylko jako radny i przewodniczący Rady Miasta, ale przede wszystkim jako aktywny społecznik, działający na wielu polach na rzecz lokalnej społeczności i promocji miasta – podkreśla Jacek Orych, burmistrz Marek.

Nowy zastępca burmistrza ma 33 lata. Doświadczenie zdobywał w instytucjach administracji publicznej w Markach, Kobyłce i Legionowie. W ostatnich wyborach samorządowych uzyskał największą liczbę głosów.

Po rezygnacji Pawła Pniewskiego radni wybrali nową przewodniczącą rady. Funkcję tę objęła Agnieszka Lużyńska, która w tajnym głosowaniu pokonała innego kandydata – Michała Jarocho.

– Nie zawiodę Państwa zaufania – zadeklarowała po ogłoszeniu wyników nowa przewodnicząca.

– Agnieszka Lużyńska to doświadczony samorządowiec. Zawsze oddana sprawom Marek i od niepamiętnych czasów uczestnicząca w życiu społecznym będąc blisko ludzi. Jestem przekonany, że z pełnym profesjonalizmem i odpowiedzialnością będzie wykonywać powierzone jej zadania – dodaje Paweł Pniewski.

Agnieszka Lużyńska i Paweł Pniewski

Agnieszka Lużyńska była już m.in. wiceprzewodniczącą Rady Miasta w latach 2010-2014. W tej kadencji piastowała funkcję przewodniczącej Komisji Oświaty, Kultury i Sportu.

Ponieważ Paweł Pniewski zrezygnował również z mandatu radnego, pojawiła się konieczność uzupełnienia składu Rady Miasta. W jego miejsce wszedł Marek Mielczarek – społecznik, przedsiębiorca i członek dwóch, lokalnych organizacji: Mareckiego Stowarzyszenia Gospodarczego oraz Klubu Sportowego Markowi Biegacze. Na listopadowej sesji złożył ślubowanie i od razu włączył się w prace rady.

WSZYSTKIE DROGI PROWADZĄ DO CAF3

Miejsce spotkań mieszkańców tętni życiem od rana do zmroku.

Od września Centrum Aktywności Fabryczna 3 jest otwarte dla mieszkańców 12 godzin dziennie! Zainteresowanie udostępnieniem sal jest tak duże, że w tegorocznym grafiku CAF3 zostały ostatnie wolne terminy.

– Cieszy nas zainteresowanie zajęciami w „Cafku”. To znaczy, że takie miejsce jest potrzebne mieszkańcom. Często słyszymy od nich, że jest tu przyjemnie i domowo, dlatego chętnie spędzają tu czas – mówi Monika Banaszek, naczelnik Wydziału Aktywności Lokalnej CAF3.

A co dokładnie tu się dzieje? Rodzice i nauczyciele organizują warsztaty kulinarne dla dzieci i młodzieży z mareckich szkół. Seniorzy integrują się, gotując i dzieląc się przepisami w kuchni. Mają tu również zajęcia z angielskiego, obsługi smartfonów i komputerów oraz fitness. W CAF3 znalazło się również miejsce na próby zespołu muzycznego, szkolenia, malowanie obrazów czy też zebrania koła wędkarskiego lub wspólnoty mieszkaniowej. Tu spotykają się również organizacje pozarządowe.

– W CAF3 wydajemy również Marecką Kartę Mieszkańca – przypomina Justyna Małachowska.

Od października zostały wznowione kino-warsztaty dla dzieci i młodzieży. Młodzi i odrobinę starsi przenoszą się w świat bajek i fantazji. Do tego dochodzą kreatywne zajęcia międzypokoleniowe.

– Nasze zajęcia są wyjątkowe, ponieważ rodzice wspólnie z dziećmi aktywnie uczestniczą w zajęciach zacieśniając więź i wzmacniając dobre relacje – zachęca Ewa Czarkowska z CAF3.

CAF3 jest udostępniane mieszkańcom naszego miasta bezpłatnie.

– Zapraszamy do rezerwacji ostatnich wolnych terminów. Zbliżają się święta i czas na pieczenie pierniczek, a kuchnia CAF3 jest idealnym miejscem – zachęca Monika Banaszek.

Masz pomysł? Potrzebujesz sali? Zadzwoni (tel. 22 129 11 83) lub napisz caf3@marki.pl. Uwaga! Dla wspólnego bezpieczeństwa wszyscy korzystający muszą stosować się do obowiązujących zasad sanitarnych.

500+ tylko z ZUS

Od 2022 r. zmieniają się zasady wnioskowania i wypłaty popularnego świadczenia

Uwaga rodzice! Do tej pory za wypłaty świadczenia 500+ odpowiadały samorządy. W tym roku doszło jednak do dużej zmiany prawnej. Nowelizacja ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci przeniosła ustalanie uprawnień do świadczenia wychowawczego 500+ oraz jego wypłatę z Ośrodków Pomocy Społecznej (OPS) do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS).

– Ale to nie koniec zmian. Od 1 stycznia 2022 r. ZUS będzie przyjmował wnioski o nowe świadczenia wyłącznie w formie elektronicznej. Będzie można to zrobić tylko przez Platformę Usług Elektronicznych (PUE) ZUS, bankowość elektroniczną i portal Empatia.

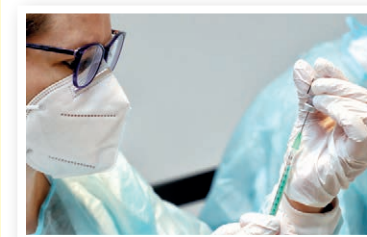
Przejęcie realizacji programu Rodzina 500+ przez ZUS będzie następowało stopniowo. Co to oznacza? Ośrodki Pomocy Społecznej będą kontynuowały wypłaty świadczeń do końca okresu, na jaki zostały przyznane, czyli do końca maja 2022 r. W tych sprawach nadal należy kontaktować się z pracownikami OPS.

Nowe wnioski, składane już po 1 stycznia 2022 r., należy przysyłać do ZUS. Powstaje więc pytanie: czy punkt przy ul. Lisa Kuli 5a, który był dedykowany m.in. obsłudze 500+, będzie nadal funkcjonował?

– Tak. Świadczenia z OPS to nie tylko obsługa 500+, ale m.in. świadczeń energetycznych, kart dużej rodziny, dodatków mieszkaniowych, dodatków rodzinnych, świadczeń opiekuńczych, dodatków mieszkaniowych, dodatków energetycznych, kart dużej rodziny, bonu żłobkowego, funduszu alimentacyjnego, a od 2022 roku również obsługa klienta pomocy społecznej korzystającego z takich świadczeń jak zasiłek stały, zasiłek celowy, okresowy, dożywianie dzieci w szkołach w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” – wylicza Magdalena Rogalska-Kusarek, szefowa OPS w Markach.

– Tak. Świadczenia z OPS to nie tylko obsługa 500+, ale m.in. świadczeń energetycznych, kart dużej rodziny, dodatków mieszkaniowych, dodatków rodzinnych, świadczeń opiekuńczych, dodatków mieszkaniowych, dodatków energetycznych, kart dużej rodziny, bonu żłobkowego, funduszu alimentacyjnego, a od 2022 roku również obsługa klienta pomocy społecznej korzystającego z takich świadczeń jak zasiłek stały, zasiłek celowy, okresowy, dożywianie dzieci w szkołach w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” – wylicza Magdalena Rogalska-Kusarek, szefowa OPS w Markach.

GORĄCE DANE

56,7 proc.

Taki odsetek mieszkańców Marek w pełni zaszczepił się przeciwko koronawirusowi. Z tej opcji skorzystało 20,9 tys. osób. Pod względem poziomu szczepień Marki znajdują się na trzecim miejscu w powiecie. Prym wiedzie Zielonka, w której odsetek zaszczepionych przekroczył 60 proc. Najlepszy wynik na Mazowszu należy jednak do Raszyna. Tu ze szczepienia przeciwko COVID-19 skorzystało 71 proc. mieszkańców.

Pełnoletnia „Chata” dla dzieci

Świetlica środowiskowa przy ul. Sportowej obchodziła w tym roku 18 urodziny. Gratulujemy, dziękujemy i życzymy kolejnych, równie udanych lat!

Jest takie miejsce w Markach, które po południu tętni życiem nieprzerwanie od 18 lat. To działająca w tzw. przyziemiu przychodni przy Sportowej świetlica środowiskowa „Chata”, która fachowo jest nazywana placówką wsparcia dziennego. 1 września tego roku osiągnęła pełnoletność.

Chata, prowadzona przez Stowarzyszenie Razem w Przyszłość, jest instytucją wspierającą rodziny. Jolanta Augustyniak, prezes stowarzyszenia i kierownik placówki, wspomina, że 18 lat temu progi tego miejsca – jako pierwszy – przekroczył... pies Burek. A potem tym szczególnym miejscem zawiądnęły dzieci. Początkowo świetlica obejmowała opieką 40 najmłodszych mieszkańców rocznie, obecnie jest tu trzydziścioro. W sumie przebywało tu około 600 dzieci – czyli całkiem duża szkoła!

To miejsce, w której najmłodszy czują się bezpiecznie. Mają tu przyjazną przestrzeń, która chroni je przed różnymi zagrożeniami – również tymi, z którymi spotykają się w środowisku rodzinnym. Wychowankowie uczą się tu konstruktywnie spędzać czas wolny, odrabiają lekcje, nadrabiają zaległości szkolne.

Burmistrz Jacek Orych przekazał na ręce prezesa Jolanty Augustyniak symboliczny dowód osobisty dla Chaty.

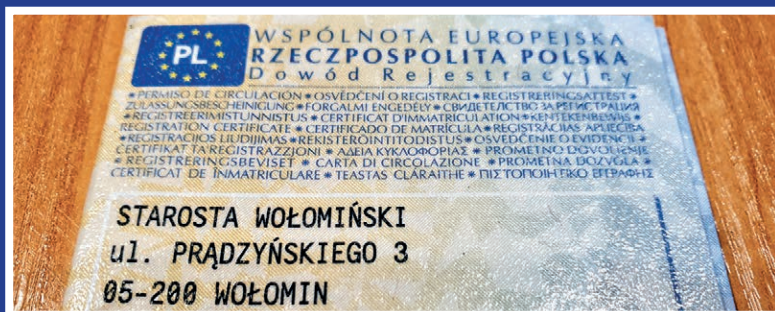
Przy trudniejszych zadaniach mogą liczyć na pomoc pedagogów. Kadra jest tu ogromnym potencjałem. Wychowawczynie nazywane przez dzieci „ciociami” dwoją się i troją, aby zapewnić dzieciom prawidłowe warunki do rozwoju. Służą temu prowadzone przez specjalistów w „Chacie” regularne zajęcia profilaktyczno-wychowawcze, a także według zapotrzebowania – terapia grupowa i indywidualna. Ponadto pedagodzy prowadzą w świetlicy zajęcia plastyczne, muzyczne, a także teatralne. Wychowankowie

włączani są także w proces decyzyjny dotyczący form zajęć. Dzieci tu się nie nudzą. Latem wyjeżdżają na kolonie i wycieczki, podczas których mogą rozwijać zainteresowania, kształtować właściwe zachowania oraz umiejętnościę odpowiedzialności w grupie rówieśniczej.

Na kolejne lata życzymy dzieciom i pracownikom „Chaty” wielu radośnych chwil i wzruszających momentów oraz powodzenia w realizacji planów rozwoju placówki.

Magdalena Rogalska-Kusarek

DOWODY REJESTRACYJNE I PRAWA JAZDY W TRZECH LOKALIZACJACH

Do końca października tego roku, by zarejestrować auto lub odebrać prawo jazdy, mieszkańcy naszego miasta musieli wybrać się do Radzyna. Z początkiem listopada starostwo powiatowe zniósł rejonizację usług prowadzonych przez wydział komunikacji. Co to oznacza? Mieszkańcy naszego miasta mogą wybrać się do jednego z trzech biur wydziału komunikacji. Oprócz Radzyna sprawy związane z motoryzacją można załatwić również w Wołominie i Tłuszczu. Uwaga! Starostwo powiatowe zachęca do wcześniejszego rezerwowania terminy wizyty – za pomocą internetu (<https://samorząd.gov.pl/web/powiat-wolominski/lokalizacja>) lub telefonicznie: (22) 346 13 01, (22) 346 13 12, (22) 346 13 15, (22) 346 13 17

Wydział Komunikacji w Wołominie ul. Kobyłkowska 1A
Poniedziałek: 9:00 – 16:30, wtorek – piątek 8:00 – 15:30
Informacja w sprawie rejestracji pojazdów – (22) 3461317, 3461312, 3461313, 3461314, 3461329, 3461328 lub wk@powiat-wolominski.pl
Informacja w sprawie praw jazdy – (22) 3461302, 3461305 lub wk@powiat-wolominski.pl

Filia Wydziału Komunikacji w Radzynie ul. Komunalna 8A
Poniedziałek: 9:00 – 16:30, wtorek – piątek 8:00 – 15:30
Informacja w sprawie rejestracji pojazdu – (22) 7600290, 7606847, 7606841, 7606842, 7606843, 7606844, 7606848
Informacja w sprawie praw jazdy – (22) 7606845, 7606846 lub e-mail: wkradzymin@powiat-wolominski.pl

Filia Wydziału Komunikacji w Tłuszczu ul. Warszawska 10
Poniedziałek, środa, czwartek 8:00 – 15:30, wtorek 8:00 – 16:30, piątek 8:00 – 14:30
Informacja w sprawie rejestracji pojazdów – (29) 7573130, 530 561 560, (22) 3461329, (22) 3461314
Informacja w sprawie praw jazdy – (29) 7573130, 530 561 560, (22) 3461314

LOKAL W „APTECZNEJ” DO WYNAJĘCIA

Będzie tu sklep, usługi, a może znów apteka? Zakład Usług Komunalnych ogłosił konkurs ofert na wynajem liczonego prawie 97 mkw. lokalu użytkowego w tzw. kamienicy aptecznej (Piłsudskiego 43).

– Zapraszamy do udziału w konkursie. Lokal jest położony przy głównej ulicy w Markach. Podłączony jest do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz ogrzewany elektrycznie. Ma wymienioną zewnętrzną stolarkę okienną i drzwiową. Potencjalnym najemcom oczywiście umożliwimy wizję lokalną – mówi Marcin Dąbrowski z Zakładu Usług Komunalnych.

Miasto jest gotowe wynająć powierzchni na trzy lata. Wyjściowa stawka najmu wynosi 25 zł netto za mkw. miesięcznie. Oferty należy składać w zaklejonej kopercie w Zakładzie Usług Komunalnych w Markach przy ul. Leopolda Lisa Kuli 3 do 20 grudnia 2021 roku do godz. 12.00 z opisem „Oferta na najem lokalu użytkowego o pow. 96,89 m2 usytuowanego w budynku przy Al. Marsz. J. Piłsudskiego 43 w Markach na okres 3 lat”.

O wyborze oferty w konkursie decyduje najwyższa stawka czynszu, nie niższa niż stawka wyjściowa. Otwarcie ofert nastąpi 20 grudnia o godz. 12.30 w ZUK.

Marecki Ośrodek Kultury im. Tadeusza Łużyńskiego

Zapraszamy do odwiedzania naszych stron internetowych www.mokmarki.pl, www.wirtualnymok.pl oraz profilu na FB www.facebook.com/mokmarki

„Wsiąść do pociągu byle jakiego, nie dbać o bagaż, nie dbać o bilet...” – ktoś z nas nie zna tej piosenki Maryli Rodowicz. Właśnie ten przebieg na zakończenie gali wspólnie zaśpiewali jej uczestnicy oraz widzowie. Warto było to usłyszeć!
FOT. MCER

Eksplozja talentów

Wielkie brawa dla uczestników konkursu „Artystyczne Marki”. Dziękujemy i zapraszamy za rok!

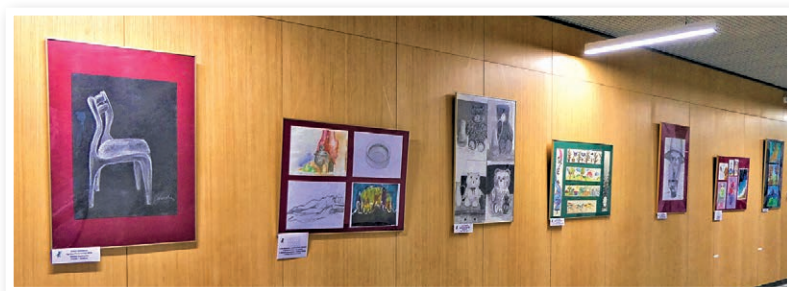
Takiego wydarzenia w sali widowiskowej MCER jeszcze nie było. 27 listopada odbył się koncert galowy zamykający pierwszą edycję przeglądu Artystyczne Marki. Wzięło w nim udział prawie 100 wykonawców, w tym trzy zespoły wokalne, dwa teatralne i 15 solistów. To był koncert wielu wrażeń, a pełna widownia biła głośnie brawa. Zachwyciły trzy wspaniałe tancerki. Było kilka niespodzianek teatralnych. „Zespół 42” – czyli trzech uczniów Katolickiej Szkoły Podstawowej im. ks. Bronisława Markiewicza – przedstawił oryginalną etiudę „Chronotop” według własnego scenariusza i we własnej reżyserii. Najliczniejszą grupę wykonawców stanowili wokaliści, którzy reprezentowali różne style muzyczne i czasem bardzo trudny repertuar. Wielkie wrażenie na słuchaczach zrobił

12-letni Oskar, obdarzony silnym i pięknym głosem, zdobywca Grand Prix Przeglądu. Oskara będzie można wkrótce usłyszeć we własnym recitalu – bo jedną z nagród, którą otrzymał, jest przygotowanie mini-recitalu pod opieką artystyczną Dawida Ludkiewicza i Jerzego Łazewskiego. Gościnnie w koncercie wystąpiły dwa zespoły z MOK-u – Grupa Musicalowa i Wokalna. Pełną listę laureatów i wyróżnionych znajdziecie Państwo na stronie www.mokmarki.pl – Koncert ujawnił wiele talentów, które mamy nadzieję w przyszłości oglądać nie tylko na mareckich scenach. Kolejna edycja – za rok – zaprasza Aleksandra Jankowską, dyrektora MOK. Wykonawców oceniali jury w składzie: Aleksandra Jankowska (aktorka), Agnieszka

Łużyńska (Przewodnicząca Rady Miasta Marki, artystka, piosenka), Kinga Jakubowska (choreograf) oraz Adam Tkaczyk (aktor, muzyk), w konkursie plastycznym: Luiza Wojciechowska-Konopka (artystka plastyk), Antonina van Dessel (historyk sztuki) i Aleksandra Sarnowska (historyk kultury). Organizatorami przeglądu realizowanego pod honorowym patronatem burmistrza Jacka Orycha byli: Marecki Ośrodek Kultury im. Tadeusza Łużyńskiego oraz Mareckie Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne. Nagrody ufundowało Miasto Marki, MOK oraz MCER. Kierownikami projektu była Kinga Jakubowska, a reżyserem koncertu Aleksandra Jankowska. Koncert prowadzili Antonina Van Dessel i Adam Tkaczyk.

Goście, którzy odwiedzili MCER, nie tylko mogli obejrzeć prace plastyczne laureatów konkursu, ale również samodzielnie sprawdzić swoje umiejętności podczas świątecznych warsztatów. FOT. MOK

Tajemnice Sylwii Plath

Zapraszamy na podsumowanie projektu o amerykańskiej poetce – na ekranie, na scenie i w przestrzeni MOK.

Jednym z najważniejszych projektów Mareckiego Ośrodka Kultury okresu pandemii był wideo-monodram „Sylvia” Marii Borysewicz, poświęcony twórczości i życiu Sylwii Plath, znanej poetki amerykańskiej, reprezentującej tzw. nurt poezji konfesyjnej i grono poetów wyklętych. Sylvia popełniła samobójstwo w wieku 31 lat. Należała do pokolenia Marii Borysewicz i z takiej pokoleniowej perspektywy patrzymy na jej fascynującą, choć nieco zapomnianą twórczość. W pierwszy Teatralny Weekend Nowego Roku (15 stycznia) zapraszamy na sceniczne podsumowanie projektu w wyjątkowej formule.

Będzie można zobaczyć na dużym ekranie trzy filmy z cyklu „Sylvia”, prezentowane dotąd tylko w internecie.

Sylvia Plath pojawi się też w nieoczekiwanych miejscach – instalację inspirowaną jej życiem rekonstruującą przestrzeń ośrodka przygotowały: Luiza Wojciechowska-Konopka, Antonina Van Dessel, Kinga Jakubowska i Ola Sarnowska. A na scenie teatralny finał w postaci spektaklu z Marią Borysewicz, której towarzyszyć będą Agnieszka Jelonekiewicz i Joanna Wieczorek.

scenariusz
– Aleksandra Jankowska
i Maria Borysewicz
reżyseria
– Aleksandra Jankowska
opracowanie muzyczne
– Dawid Ludkiewicz
nagrania i efekty specjalne
– Marcin Skotnicki

Zapraszamy w sobotę, 15 stycznia o godz. 18.00. Bilety w cenie 10 zł w kasie MOK oraz na www.mokmarki.pl

Wesołych Świąt
życzy MOK

MOK

MIĘDZY NAMI POKOLENIAMI

Zapraszamy babcie, dziadków i wnuki na dwa wydarzenia – warsztaty i teatralną zabawę.

19 grudnia zapraszamy na kreatywne warsztaty, podczas których będzie można zrobić wspólnie „Świąteczną Szkatułkę” techniką decoupage. To coraz bardziej popularny sposób zdobienia. Tak przygotowany przedmiot może być doskonałym i przede wszystkim oryginalnym подарunkiem świątecznym. Zapraszamy!

Z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka w sobotę 22 stycznia wspólnie z Marecką Radą Seniorów przygotowujemy „Bajki Improwizowane”. Zapraszamy zespoły złożone z babć, dziadków i wnuków do wspaniałej teatralnej zabawy.

POTYCZKI NA PLANSZACH

Sobota, 18 grudnia 2021, godz. 16.00. O tej porze w Mareckim Ośrodku Kultury po raz 36 spotkają się miłośnicy gier planszowych. Wstęp oczywiście wolny. – Zapraszamy zarówno „starych wyjadaczy”, jak i osoby, które dopiero od niedawna interesują się grami planszowymi. Dla każdego na pewno coś się znajdzie – mówi Marcin Skotnicki z MOK.

Można skorzystać z biblioteczki gier rodzinnych dostępnych na miejscu w MOK, w tym najnowszej gry Eko-Marki, wydanej przez Wodociąg Marecki. Można też przynieść własne gry. Zapraszamy!

MAGICZNY PŁATEK ŚNIEGU

16 stycznia, w niedzielę, o godz. 15.00 zapraszamy dzieci na przedstawienie Teatru Dur Moll. Bohaterką zimowej bajki „Magiczny Płatek Śniegu” będzie mała żyrafa z ZOO. Ma ona krótką szyję i bardzo chciałaby to zmienić. Wyrusza więc na poszukiwania niezwykle płotka śniegu, który spełnia życzenia. Jej marzeniem jest posiadanie pięknej, długiej szyi. W poszukiwaniach pomagają przyjaciele żyrafy: kot, sowa i bałwanek. Czy misja zakończy się sukcesem? Przekonamy się o tym już niebawem na scenie MOK. Zapraszamy do rezerwacji biletów w cenie 5 zł w sekretariacie ośrodka oraz na naszej stronie internetowej mokmarki.pl.

KLIMAT NA RADOŚĆ

W styczniu na scenie MCER muzyczne przedstawienie Teatru Olala.

Na dobry początek roku zapraszamy na spektakl „Klimat na radość” w wykonaniu Teatru Muzycznego Olala. Radosne piosenki usłyszycie w zaskakujących interpretacjach Agnieszki Łużyńskiej, Joanny Wieczorek, Agnieszki Jelonekiewicz, Jadwigi Bieniek, Marii Borysewicz, Wandy Potęgi, Teresy Sawickiej, Aleksandry Jankowskiej i Adama Tkaczyka. Opracowanie muzyczne i akompaniament – Dawid Ludkiewicz. Scenariusz i reżyseria – Aleksandra Jankowska. Zapraszamy 23 stycznia (niedziela) o godz. 18.00 do Mareckiego Centrum Edukacyjno-Rekreacyjnego (MCER).

Teatr Olala powstał w sierpniu tego roku. Jego pierwszą premierą było przedstawienie „Teatr Piosenki 1939”, zaprezentowane podczas Przeglądu Teatrów Ogródkowych.

GWIAZDKOWY PORTRET MAREK

Serdecznie zapraszamy do odwiedzenia naszego stoiska podczas Jarmarku Świątecznego! Przez dwa dni (11 i 12 grudnia) na specjalnie przygotowanej ścianie będziecie mogli zrobić sobie świąteczne zdjęcie. Wszystkie zdjęcia stworzą wyjątkową galerię, którą będziecie mogli oglądać na naszym profilu na FB. Stwórcze ją razem z nami!

Uwaga! Na wszystkich, którzy wezmą udział w tym projekcie, czeka słodka upominek od św. Mikołaja.

Dzień Dobry MOK na Święta

ZAJRZYCIE DO INTERNETU W NIEDZIELĘ, 19 GRUDNIA. O GODZ. 11.00 PREMIERA BOŻONARODZENIOWEGO PROGRAMU.

Przygotowaliśmy dla Was wszystko, co nastroi Was pozytywnie na nadchodzące święta. W kuchni Pasibrzucha znajdziecie inspiracje na kolację wigilijną. Poznacie też kreatywne sposoby pakowania prezentów. Z naszej sondy ulicznej dowiedziecie się jak święta spędzają mieszkańcy Marek. Nie zabraknie życzeń i muzycznych akcentów z udziałem m.in. laureatów konkursu Artystyczne Marki. To wszystko już 19 grudnia o godz. 11.00. Zapraszamy na strony wirtualnymok.pl oraz profil FB MOK.

Na scenie przy Wspólnej

Piękne kolędy, znakomita komedia, trzykrotna wizyta najstojniejszego strażaka i muzyczna podróż do Wiednia – każdy znajdzie coś dla siebie w MCER!

POCZUJMY MAGIĘ ŚWIĄT

Kameralnie i klimatycznie. W zgiełku przedświątecznych obowiązków warto znaleźć czas na chwilę wytchnienia przy pięknej muzyce. W piątek, 17 grudnia, zapraszamy na świąteczny koncert Sylwii Banasik-Smulskiej (na zdjęciu) oraz Marcina Jajkiewicza. To znani wokaliści musicalowi, jazzowi i rozrywkowi, którzy na scenie MCER wypiewają najpiękniejsze kolędy i piosenki związane z Bożym Narodzeniem. A to wszystko przy dźwiękach instrumentów klawiszowych, gitar i perkusjonalii. Artyści zaprezentują także repertuar znany młodym widzom z produkcji Disneya. Sylwia Banasik-Smulska użyczyła bowiem głosu Belli z „Pięknej i Bestii”, a Marcin Jajkiewicz to filmowy Hans z „Krainy Łodu”. Bilety są dostępne w kasach MCER oraz na w serwisie Go out.

KOMEDIOWY WIECZÓR

28 stycznia zapraszamy na spektakl „Weekend z R.” w reżyserii Wojciecha Błacha. To mistrzowska farsa Robina Hawdona pełna znakomitych kreacji. Londyn, lata dwudzieste. Clarise i Roger to małżeństwo szczęśliwe, spełnione, odnoszące sukcesy na każdej płaszczyźnie. Rozumieją się bez słów, nie widzą świata poza sobą. Lecz to tylko pozory. Przepelnieni są miłością, ale czy tylko do siebie? Okazuje się że „ta” miłość może być ogromnym problemem. „Weekend z R.” to komedia wielu zwrotów akcji, intryg i sekretów. Gwarantujemy dwie godziny świetnej zabawy. Sprzedaż rusza już wkrótce, więcej informacji www.mcer.pl

STRAŻAK SAM ODWIEDZI MARKI

Już 15 stycznia zapraszamy całe rodziny na wspaniałe spektakle dla dzieci „Strażak Sam, Cyrkowa przygoda”. To idealna okazja, by poznać bohaterów kultowej bajki, a nawet zrobić sobie z nimi zdjęcie!

Dzielny Strażak Sam wraz z przyjaciółmi z Pontypandy zagrają i zaśpiewają w MCER o godz. 10.00, 12.30 i 15.00. Widzów w każdym wieku zapraszamy na wspaniałą muzyczny spektakl z udziałem bohaterów kultowej bajki, która bawi i cieszy dzieci od ponad 30 lat!

Na scenie zobaczycie wszystkie najważniejsze postacie z bajki: Komendanta Steela, Penny, Elvisa oraz niesfornego Normana. Nie zabraknie oczywiście Jupitera, najstojniejszego wozu strażackiego. To barwne i dynamiczne widowisko z piękną scenografią i wspaniałymi piosenkami. Spektakl ma także cel edukacyjny: młody widz uczy się jak niebezpiecznym żywiołem jest ogień, jak się przed nim bronić oraz jak mu zapobiegać. Mali widzowie dowiadują się jak ważna jest praca zespołowa, zaufanie, odpowiedzialność, przyjaźń i współpraca oraz na czym polega praca strażaka i jak często naraża on życie dla ratowania innych. Spektakl jest polską wersją międzynarodowego przeboju teatralnego, który w ciągu 4 lat zobaczyło ponad 250 tys. widzów w całej Europie. Zapraszamy dzieci i dorosłych na wspaniałą opowieść o tym, jak dzielny Strażak Sam ratuje cyrk.

Bilety są dostępne tylko online www.ticketmaster.pl

BALET, ORKIESTRA I SOLIŚCI - TAK POWITAMY NOWY ROK!

Już 2 stycznia o godz. 18.00 w MCER odbędzie się wyjątkowe, noworoczne wydarzenie. Wielka Gala Strauss Show z orkiestrą, solistami i baletem to idealna okazja, by spędzić wieczór w gronie znajomych lub rodziny i zacząć nowy rok w uroczystym klimacie. Ten jedyny w swoim rodzaju koncert zachwylił już tysiące widzów w całej Polsce. W projekcie, oprócz znakomitych solistów, wystąpią członkowie Royal Vienna Orkiestra. Będzie można usłyszeć najstojniejsze kompozycje rodziny Straussów i nie tylko. Epokowe stroje, ciekawa dekoracja, przepiękna choreografia – to wszystko przemieści nas do baśniowego Wiednia z dawnych lat. Bilety są jeszcze dostępne w kasach MCER oraz na stronie www.kupbilecik.pl

MEDALOWA MARTA

MARTA BAŃKOWSKA (NA ZDJĘCIU), ZAWODNICZKA UKS STRUGA, WRÓCIŁA Z TRZEMA KRĄŻKAMI Z KOBIECYCH MISTRZOSTW EUROPY W WARCABACH.

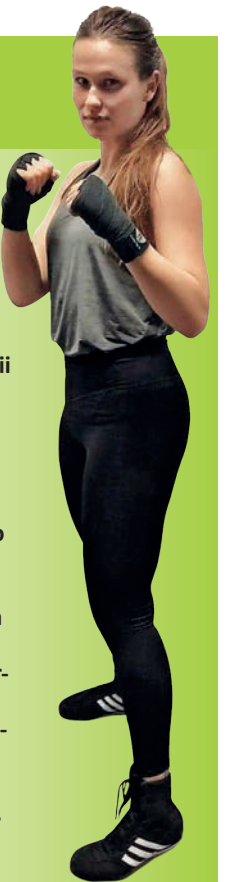
Kiedy Marta Bańkowska, warcabistka z UKS Struga, wyrusza na zagraniczny turniej, śmiało można zaryzykować tezę, że wróci z niego z medalem. Stop – w tym wypadku powinniśmy się poprawić – nie z jednym medalem, ale aż trzema! W połowie listopada w belgijskim Kortrijk zostały rozegrane Mistrzostwa Europy w warcabach (rocznik 1995 i młodszy) w grze klasycznej, szybkiej i błyskawicznej. Marta Bańkowska zdobyła w nich trzy medale: srebro i dwa brązy. Bezkonkurencyjna okazała się w tym zawodach Białorusinka Jana Jakubowicz.

– Troszkę pozostaje niedosyt, ale poprawimy się następnym razem!
– zapowiada na FB Marta Bańkowska. Przypomnijmy, że niedawno pani Marta zdobyła brązowy medal podczas październikowych Mistrzostw Polski. Dla reprezentantki mareckiego klubu był to już piąty medal w historii startów w tej krajowej imprezie.

SUKCES PIĘŚCIARKI Z MAREK

W ubiegłym miesiącu w Wałbrzychu odbywały się Mistrzostwa Polski w boksie. Piękny sukces odniosła na nich Aleksandra Kisiel (na zdjęciu), która trenuje w klubie Box-Garda. W kategorii do 70 kg zdobyła brązowy medal. W półfinale uległa na punkty nie byle komu – Karolinie Koszewskiej, mistrzyni świata i Europy, a także – jak się później okazało – zwyciężczyni tegorocznych mistrzostw kraju. – Aleksandra trenuje boks dwa i pół roku. To jej drugi medal w karierze, choć pierwszy w turnieju seniorskim. Jest ambitna, waleczna i potrafi dzielić edukację, pracę i sport. Wierzę, że to początek jej sukcesów – mówi Daniel Jaros z klubu Box-Garda. Pani Aleksandro! Trzymamy kciuki!

6 zwycięstw, 7 remisów, 4 porażki

Piłkarze Marcovii kończą rundę jesienią na 9 miejscu w tabeli IV ligi. Wiosna upłynie pod znakiem walki o utrzymanie się w tej klasie rozrywkowej.

25 punktów – tyle „oczek” w siedemnastu meczach zgromadzili piłkarze Marcovii. To pozwoliło jedenastce ze Wspólnej uplasować się w środku tabeli IV ligi. Ale uwaga! Z tej klasy rozrywkowej do ligi okręgowej może spaść 8-9 zespołów. Dlatego wiosną zapowiada się pasjonująco!

Kadrowe przetasowania

Marcovia rozpoczęła sezon 2021/2022 w mocno zmienionym składzie, zarówno na boisku i ławce. Z klubem pożegnał się trener Konrad Kucharczyk, a wraz z nim jego asystent Michał Drużba. Nowym szkoleniowcem został Michał Taras, którego wspiera Mateusz Stankiewicz. Zmiany w sztabie szkoleniowym przełożyły się na zmiany w zespole. Do Huraganu Wołomin przenieśli się Rafał Barzyc i Paweł Żmuda. Z przyczyn zawodowych z dalszych treningów zrezygnować musieli Marcin Rojek i Kacper Lachowicz. Warto odnotować, że cała czwórka w dużej mierze stanowiła o sile zespołu, który utrzymał się w ubiegłym sezonie w IV lidze. W kadrze Marcovii próżno było szukać również Pawła Barzycy, Daniela Jurczuka (koniec wypożyczenia), Radosława Mędrzyckiego

i Jakuba Skowrona (transfer do Żbika Nasielsk). W ich miejsce pozyskano dwóch niezwykle doświadczonych zawodników – Dariusza Dadacza i Damiana Świerblewskiego. Do Marek z wypożyczenia do Bugu Wyszków wrócił Łukasz Bestry. Nowymi twarzami byli m.in. Krzysztof Ufnal, Piotr Śledziwski, Bartosz Otulak, Szymon Więckowski, Sebastian Drygiel, Kamil Świerczek, Patryk Kultys, Karol Haber, Piotr Demko i Piotr Kuc. Po kilkuletniej nieobecności na Wspólnej 12 powrócił także Karol Szeliga.

Zwrot w 11 kolejce

„Mała rewolucja” w składzie sprawiła, że trudno było wróżyć, na co będzie stać Marcovię w nowym sezonie. Pierwsze zwycięskie spotkanie z Żąbkową Żąbki

(1:0) wlało dużo optymizmu w serca osób związanych z Marcovią. Kolejne spotkania to „rollercoaster” w wykonaniu naszych zawodników. W kilku meczach podopieczni Michała Tarasa tracili zwycięstwa w ostatnich minutach. Marcovia prezentowała się solidnie, ale brakowało jej zarówno skuteczności jak i szczęścia. Niestety za solidność, ambicję i dobrą grę kompletu punktów automatycznie się nie dostaje.

Duża liczba remisów nie napawała optymizmem. Wszyscy z niecierpliwością wyczekiwali kolejnego zwycięstwa. Po inauguracyjnym triumfie trzeba było na nie czekać aż do 11 kolejki. Wówczas Marcovia pokonała Unię Warszawa i zapoczątkowała serię pięciu zwycięstw z rzędu. Nasi zawodnicy pokonali Stoczniowa Płock, Hutnika

Warszawa, Drukarza Warszawa i Makowiankę Maków Mazowiecki. Zwycięska seria przerwana została w domowym pojedynku z Sokołem Serock. Wówczas Marcovia, mimo prowadzenia 2:0, zremisowała 2:2 tracąc decydującą bramkę w doliczonym czasie gry. W ostatnim meczu rundy jesiennej również padł remis. Tym razem podopieczni trenera Tarasa zakończyli mecz z MKS Przasnysz wynikiem 3:3. W tym pojedynku nasz zespół powrócił z dalekiej podróży, ponieważ przegrał już 1:3. Olbrzymie serce do gry i niesamowita ambicja sprawiła, że udało się doprowadzić do wyrównania. W siedemnastu spotkaniach rundy jesiennej Marcovia sześć razy wygrała, siedem razy zremisowała i cztery razy przegrała.

Pasjonująca wiosna

Teraz naszych zawodników czeka okres roztrzęsienia, a po nim krótka przerwa, po której rozpocznie się zimowy okres przygotowawczy. Wiosną walka o utrzymanie w IV lidze zapowiada się niezwykle pasjonująco. Różnice pomiędzy drużynami z miejsc 6-12 są niewielkie, więc czekają nas duże emocje. Zanim jednak piłkarze wrócą do gry przekonamy się, jakie zmiany kadrowe szykują się przy Wspólnej 12. Jedno jest pewne – można spodziewać się kilku ruchów transferowych w obu kierunkach. Oby pozwoliły latem cieszyć się z upragnionego utrzymania w IV lidze.

Marcin Boczoń

Mobilizacja piłkarzy Marcovii przyniosła efekty w drugiej połowie jesiennej rundy.

Jesienna melancholia? A może coś więcej?

Pod płaszczkiem „jesiennej chandry” może się kryć bardzo niebezpieczna choroba, której objawy czasem trudno dostrzec

Jesiennej aurze nierzadko towarzyszy gorszy nastrój i zmniejszona motywacja do działania. Wpływają na to głównie zmienna, nierozpieszczająca dostępnością promieni słonecznych pogoda oraz konieczność ponownego mobilizowania się po rozluźnionym okresie wakacji. Niekiedy jednak pod płaszczkiem „jesiennej chandry” może się kryć bardzo niebezpieczna choroba, której objawy trudno dostrzec. To depresja, która w codziennym języku ma dość uniwersalne znaczenie: poczawszy od delikatnego obniżenia nastroju, aż do bardzo głębokich zaburzeń w funkcjonowaniu, nawet zagrażających życiu. Od strony medycznej depresja jest chorobą rozumianą jako zespół doświadczeń obejmujących nie tylko nastrój, lecz także sposób postrzegania otaczającego nas świata i nasze w nim funkcjonowanie.

Wybuchowa forma

Depresja uwidacznia się przede wszystkim w naszej emocjonalności. Cechuje ją dominacja takich stanów jak przygnębienie, smutek, obniżony nastrój, poczucie pustki i bezradności. Co ważne w przypadku dzieci i młodzieży może też dodatkowo pojawiać się większa drażliwość. Biorąc pod uwagę fakt, że stosunkowo często pierwszy epizod depresji pojawia się w okresie dorastania, to towarzysząca mu bardziej „wybuchowa” forma może być myląca i opóźnić trafne rozpoznanie źródeł takiego zachowania. W moim doświadczeniu w pracy z młodzieżą często spotykam się z sytuacją, gdy zamiast dostrzec cierpiącego wewnątrz młodego człowieka, który ma znikomy wpływ na to, co się dzieje z jego emocjami i zachowaniem, osoby bliskie zatrzymują się głównie na zwracaniu uwagi na „krnąbrność i arogancję”, która jest swoistym rodzajem wołania o pomoc. Zdarza się, że opiekunowie, a nawet nauczyciele przypisują wówczas takiemu zachowaniu złe intencje.

Prócz negatywnych emocji choroba ta dotyka także sposób postrzegania siebie, otaczającej nas rzeczywistości i czekającej na nas przyszłości. Osoby cierpiące na depresję często uważają siebie za mało wartościowe, niekompetentne, winne wszelkich niepowodzeń, jakże ich dotychczas spotkały. Swoje naturalne ograniczenia są skłonne traktować jako zwinione ułomności, postrzegają swoje życie i przyszłość jako szarą i bezwartościową. Często osoby te nie są w stanie przeżywać radości i nie wierzą, że może być lepiej. Negatywne myśli stanowią swego rodzaju pesymistyczne okulary, przez które dotknięta chorobą osoba nie jest w stanie zauważyć pozytywnych odcieni. W parze z brakiem nadziei idzie gorzej funkcjonująca pamięć i koncentracja. Trudniej też podejmować decyzje, szczególnie te dotyczące ważnych spraw. Dlatego też chorzy dużo gorzej radzą sobie w pracy bądź w szkole.

FOT. PIXABAY

Depresję można i należy leczyć, im szybciej zaczniemy tym skuteczniej i krócej będzie trwała terapia.

Sygnaly alarmowe

Inną sferą życia, w której możemy dostrzec objawy choroby, jest codzienne zachowanie. Osoba cierpiąca na depresję wyróżnia się apatią i obniżoną motywacją do działania. Wycofuje się często z aktywności i interakcji społecznych zarówno w wyniku spadku zainteresowania otaczającym ją światem, jak również z poczucia winy, że przebywanie z nią jest dla innych uciążliwe. Można też zaobserwować zmiany w codziennym poruszaniu. Częściej jest to ogólne spowolnienie ruchów (wolniejsza mowa i poruszanie się), lecz także może to być większy niepokój ruchowy (wiercenie się, gestykulowanie). Na ogół w obu tych przypadkach osoba mówi wyraźnie mniej niż zazwyczaj.

Ostatnim obszarem zauważalnych sygnałów pojawienia się depresji są zmiany zachodzące w naszym ciele. Pojawia się często spadek lub wzrost apetytu oraz snu. Spada też widocznie wigor i energia. Osoby chore na depresję skarżą się często na kłopoty z zasypianiem bądź przedwczesnym budzeniem. Obniża się również skuteczność działania ich układu odpornościowego (jest on powiązany z naszym samopoczuciem), przez co są bardziej podatne na infekcje.

Piotr Romanowski, psycholog

BEZPŁATNĄ I PROFESJONALNĄ POMOC UZYSKASZ W NASTĘPUJĄCYCH MIEJSCACH

➤ **Poradnia Zdrowia Psychicznego**
Mazowiecki Szpital Wojewódzki
Drewnica
ul. Rychlińskiego 1, 05-091 Żąbki
Rejestracja: tel. (22) 419 70 01

➤ **Poradnia Zdrowia Psychicznego**
ESCU LAP
ul. Fabryczna 1, 05-270 Marki
Rejestracja: tel. (22) 761 90 35

➤ **Marecki Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie**
ul. Kościuski 39a, 05-270 Marki
Rejestracja: tel. (22) 771 30 23 wew. 24

LICZBA WYDANIA

69

Tyle firm i instytucji oferuje różnego rodzaju zniżki dla naszych mieszkańców. Uprawnia do nich Marecka Karta Mieszkańca (MKM). Mogą ją uzyskać te osoby, które płacą podatki w naszym mieście. Wystarczy złożyć wniosek (poprzez stronę karta.marki.pl), raz w roku odwiedzić Centrum Aktywności Fabryczna 3, okazać pierwszą stronę PIT (z mareckim adresem) i potwierdzenie jego złożenia. Wówczas MKM zostanie wydana od ręki. Zapraszamy też kolejne firmy i instytucje – to dobra okazja do wypromowania firmy wśród mieszkańców. Bycie partnerem MKM nic nie kosztuje!

Wielkie brawa dla Wiktorii

Tuż przed obchodami Święta Niepodległości zaprosiliśmy do ratusza niezwykłą, młodą osobę. Wiktorija Wereda, bo to o niej właśnie mowa, uratowała innego człowieka. Gdy zauważyła, że potrzebuje on pomocy, podjęła akcję reanimacyjną i zawiadomiła odpowiednie służby.

Przedstawiciele Ochotniczej Straży Pożarnej w Markach (OSP) przekazali Wiktorii pamiątkowy dyplom oraz brązową odznakę Młodzieżowej Drużyny Ochotniczej Straży Pożarnej.

– Cieszymy się, że udaje nam się zaszcześcić właściwe postawy w młodych ludziach – mówił Marcin Brzeziński, prezes OSP

Również burmistrz Jacek Orych podziękował Wiktorii i wręczył jej upominek.

– Błyskawiczna reakcja, opanowanie i zimna krew zasługują na najwyższe słowa uznania – podkreślał samorządowiec.

A my liczymy, że będziemy mieć więcej tak świadomych i przygotowa-

Dzielnej mieszkance Marek pogratulowali prezes OSP oraz burmistrz.

nych do niesienia pierwszej pomocy obywateli. W mareckich przedszkolach publicznych oraz szkołach podstawowych prowadzimy program „Szpital Pana Cegiełki”. Dzieci w wie-

ku 3-10 lat uczą się jak zachować się w sytuacji, gdy ktoś inny potrzebuje pomocy. W ten sposób inwestujemy w wiedzę młodego pokolenia naszych mieszkańców.

ŚWIĘTO DYSKUSYJNEGO KLUBU KSIĄŻKI

Preferują literaturę wysokich lotów, na swoim koncie mają mnóstwo przeczytanych książek, a potem z zaangażowaniem o nich dyskutują. Mowa o członkiniach (bo to przede wszystkim panie) Dyskusyjnego Klubu Książki (DKK) w Markach. Przygoda z DKK to źródło uśmiechu i pozytywnej energii – zapewniają. I tak jest już od pięciu lat. W październiku DKK obchodził kolejne urodziny. Z tej okazji było uroczyste spotkanie i oczywiście tort. Jeśli ktoś z Państwa chce dołączyć do klubu, serdecznie zapraszamy. Spotkania odbywają się raz w miesiącu w bibliotece przy Lisa-Kuli 3a. Ich zapowiedzi pojawiają się na FB miejskiej biblioteki.

FOT. PIXABAY

PLANSZÓWKA O MARKACH

W ubiegłym roku Wodociąg Marecki ogłosił konkurs „Odkrywczy wody”. Miejskie przedsiębiorstwo zaprosiło mieszkańców do zaprojektowania gry planszowej – takiej, która będzie bawić i edukować. Zaciętą rywalizację wygrał pomysł planszówki o nazwie „EkoMarki”, której akcja – co warto podkreślić – toczy się w naszym mieście. Gra jest gotowa. Uczniowie z mareckich szkół mogą ją przetestować w szkolnych świetlicach, a dorośli – w Mareckim Ośrodku Kultury im. Tadeusza Łużyńskiego (w którym spotykają się fani planszówek) oraz w Centrum Aktywności Fabryczna 3. „EkoMarki” będą również nagrodą w konkursach i zabawach organizowanych przez Wodociąg Marecki. Dobrej zabawy!

DAWNO TEMU W MARKACH

Cofnijmy się o 118 lat i ustawmy się na linii startu pierwszych szosowych wyścigów motorowych, których trasą prowadziła m.in. przez Czarną Strugę.

W pierwszą sierpniową niedzielę 1903 r. kolejka marecka zabrała w podróż warszawskich fanów motoryzacji. Tego dnia – jak pisały gazety – po raz pierwszy miały odbyć się szosowe wyścigi „rowerów motorowych”. A trzeba pamiętać, że motocykle były dość nowym wynalazkiem. Pierwsze takie maszyny pojawiły się w Europie i Ameryce pod koniec XIX wieku. Nic dziwnego, że wyścig przykuł uwagę również ówczesnej prasy.

„Start odbędzie pod Radzyminem od strony Warszawy (...) Dystans około 90 wiorst (w innym miejscu gazeta pisze o 96 wiorstach – przyp. red.). Droga prowadzi przez Strugę, las nieporęcki, Zegrze, Serock, Pułtusk, Wyszaków (...) Finish (zachowano pisownię oryginalną – przyp. red.) pod Radzyminem od strony Wyszakowa” – tak opisywał przyszłą trasę „Warszawska Gazeta Sportowa”.

Gazeta informowała, że na linii startu zgromadziła się „licznie zebrana publiczność”. Do zawodów stanęło 6 z 7 zapisanych zawodników. Do pokonania mieli dystans ponad 100 km. Pogoda nie była sprzyjająca – w relacji padły nawet słowa o „szalonej” wichurze. Nie było też wspólnego startu – motocykliści ruszali co trzy minuty. Z sześciu zawodników trzech dotarło na metę. Zwyciężył Julian Osieński. Urodzony w 1873 r. początkowo był miłośnikiem kolarstwa. Wygrwał m.in. duże imprezy rowerowe. Na początku XX wieku zetknął się z motocyklami. Jego doświadczenie zapoczątkowało w letnim wyścigu 1903 r.

„Pan Osieński, jadący na rowerze motorowym Leutnera, przebył cały dystans bez żadnego uszkodzenia, bądź to maszyny, bądź to motoru, który całą drogę funkcjonował znakomicie i pomimo znacznie mniejszej siły (1,5 konia) od innych przebył dystans znacznie prędzej, na przejechanie bowiem 96 wiorst zużył godzin 2 minut 32” – opisywała gazeta. Jego przewaga na drugim zawodnikiem wyniosła prawie 13 minut, a nad trzecim prawie 23 minuty.

Julian Osieński później już nie odnosił większych sukcesów w zawodach, ale współcześni zaliczają go do grona ówczesnej elity motocyklistów. Zginął w 1944 r. w Powstaniu Warszawskim.

Znalazł Antoni Widomski, więcej informacji o historii na historia.marki.pl

HARMONOGRAM WYWOZU ŚMIECI 2022

SEKTOR 1 – MARKI PÓŁNOCNE

(odpady wystaw do godz. 6.00 przed posesją)

WYKAZ ULIC (w kolejności alfabetycznej)

Agrarna, Akacjowa, Al. Marsz. J. Piłsudskiego (od ul. Słonecznej do granicy miasta), Amaratowa, Andersa, Asnyka, Baczyńskiego, Balladyny, Batalionów Chłopskich, Błękitna, Borówkowa, Brzechwy, Bukowa, Ceramiczna, Chocimska, Chotomskiej (d.Kruczkowskiego), Ciurlionisa, Chopina, Cisowa, Cmentarna, Dąbrowskiego, Dębowa, Długa, Długosza, Dmowskiego, Dolna, Dziewanny, Fiołkowa, Fredry, Gałczyńskiego, Graniczna, Grażyny, Grota-Roweckiego, Grunwaldzka, Hallera, Harcerska, Jarzębinowa, Jesienna, Jutrzenki, Kamienna, Karłowicza, Kasztanowa, Klonowa, Kmitówek, Kolorowa, Konwalii, Kossaka, Krasieńskiego, Kraszewskiego, Królowej Marysiewskiej, Kukier, Kurpińskiego, Kusocińskiego, Kwiatowa, Legionowa, Legionów Polskich, Leśmiana, Letnia, Lisi Jar, Łączna, Maczka, Magnolii, Makuszyńskiego, Mała, Małachowskiego, Maratońska, Marmurowa, Michalicka, Mjr. Billa, Modrzewiowa, Nałkowskiej, Napoleona, Niecała, Niemcewicz, Norwida, Nowa, Obrońców, Odrowąża, Okrzei, Olimpijska, Orła Białego, Pałacha, Parkowa, Pastelowa, Piaskowa, Pieniążka, Piotrówka, Podleśna, Pogodna, Pogonowskiego, Pomarańczowa, Pomnikowa, Poniatowskiego, Poprzeczna, Poziomkowa, Przeskok, Przydrożna, Pułaskiego, Radna, Reja, Reymonta, Rolna, Różewicza, Ruczaj, Rydza-Śmigłego, Rynkowa, Sasanki, Sienkiewicza, Skorupki, Słowików, Sobieskiego, Spacerowa, Staffa, Stokrotki, Strumykowa, Szarotki, Szczepowa, Szczygła, Szymanowskiego, Śródkowa, Tęczowa, Torfowa, Turystyczna, Walewskiej, Wąska, Wczasowa, Wenecka, Wierzbowa, Wiewiórki, Wiosenna, Wilgi, Wrzosowa, Wybickiego, Zakole, Zbieżna, Zbożowa, Zielona, Ziółowa, Źródłana, Żurawinowa, Żwirowa, Żytnia

Urząd Miasta Marki

al. Marsz. J. Piłsudskiego 95, 05-270 Marki

Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

tel. 22/781-10-03, 22/129 11 05, 22/129 11 06,

22 123 96 21

WWW.CZYSSTE.MARKI.PL

SEKTOR 2 – MARKI CENTRALNE

(odpady wystaw do godz. 6.00 przed posesją)

WYKAZ ULIC (w kolejności alfabetycznej)

Al. Marsz. J. Piłsudskiego (od Lisa Kuli do Weneckiej), Bagienna, Baśniowa, Batorego, Bociana, Broniewskiego, Brzozowa, Ceglana, Cicha, Dobra, Duża, Dzika, Gen. Zajączka, Gliniecka, Główna, Gołębia, Górka, Jagiełły, Jana Pawła II, Jaracza, Jasińskiego, Jaskółcza, Jastrzębia, Jowisza, Kopernika, Kręta, Królowej Jadwigi, Krucza, Księżycowa, Lipowa, Lisa Kuli, Lisia, Łąkówka, Łosia, Marsa, Matejki, Miedziana, Modrzewskiej, Mokra, Moniuszki, Morska, Orla, Partyzantów, Platynowa, Podgórska, Popiełuszki, Prosta, Prusa, Przyleśna, Rybna, Rysia, Saturna, Sikorskiego, Skowronia, Sokola, Solskiego, Sowia, Sowińskiego, Spokojna, Sportowa, Srebrna, Starzyńskiego, Stawowa, Strzelecka, Szczęśliwa, Szeroka, Teligi, Topolowa, Tuwima, Wesoła, Wilcza, Wiśniowa, Wronia, Wschodnia, Wspólna, Wydymowa, Wyspiańskiego, Wyszynskiego, Zabawna, Zachodnia, Zimna, Złota, Żabia, Żbika, Żeglarska, Żółwia, Żurawia

MIESIĄC ODBIORU	NIESEGREGOWANE ODPADY KOMUNALNE (pojemnik)	BIOODPADY (worek brązowy)	ODPADY SEGREGOWANE	
			(worek żółty, zielony, niebieski)	(worek żółty)
STYCZEŃ	3.01, 17.01, 31.01	7.01, 21.01	27.01	11.01
LUTY	14.02, 28.02	4.02, 18.02	24.02	8.02
MARZEC	14.03, 28.03	4.03, 18.03	24.03	8.03
KWIECIEŃ	11.04, 25.04	1.04, 15.04, 29.04	28.04	12.04
MAJ	9.05, 23.05	13.05, 27.05	26.05	10.05
CZERWIEC	6.06, 20.06	10.06, 24.06	30.06	14.06
LIPIEC	4.07, 18.07	8.07, 22.07	28.07	12.07
SIERPIEŃ	1.08, 16.08, 29.08	5.08, 19.08	25.08	9.08
WRZESIEŃ	12.09, 26.09	2.09, 16.09, 30.09	22.09	13.09
PAŹDZIERNIK	10.10, 24.10	14.10, 28.10	27.10	11.10
LISTOPAD	7.11, 21.11	12.11, 25.11	24.11	8.11
GRUDZIEŃ	5.12, 19.12	9.12, 23.12	22.12	13.12

MIESIĄC ODBIORU	NIESEGREGOWANE ODPADY KOMUNALNE (pojemnik)	BIOODPADY (worek brązowy)	ODPADY SEGREGOWANE	
			(worek żółty, zielony, niebieski)	(worek żółty)
STYCZEŃ	10.01, 24.01	14.01, 28.01	7.01	19.01
LUTY	7.02, 21.02	11.02, 25.02	3.02	16.02
MARZEC	7.03, 21.03	11.03, 25.03	3.03	16.03
KWIECIEŃ	4.04, 19.04	8.04, 22.04	7.04	20.04
MAJ	2.05, 16.05, 30.05	6.05, 20.05	5.05	18.05
CZERWIEC	13.06, 27.06	3.06, 17.06	2.06	15.06
LIPIEC	11.07, 25.07	1.07, 15.07, 29.07	7.07	20.07
SIERPIEŃ	8.08, 22.08	12.08, 26.08	4.08	17.08
WRZESIEŃ	5.09, 19.09	9.09, 23.09	1.09	21.09
PAŹDZIERNIK	3.10, 17.10, 31.10	7.10, 21.10	6.10	19.10
LISTOPAD	14.11, 28.11	4.11, 18.11	3.11	16.11
GRUDZIEŃ	12.12, 27.12	2.12, 16.12, 30.12	1.12	21.12

SEKTOR 3P – MARKI POŁUDNIOWE

(odpady wystaw do godz. 6.00 przed posesją)

WYKAZ ULIC (w kolejności alfabetycznej)

Al. Marsz. J. Piłsudskiego (od nr 2 do rzeki Długiej), Braci Briggsów, Częstochowska, Dojazdowa, Dworska, Fabryczna, Gdańska, Gerwazego, Gorzowska, Jana Kazimierza, Jasna, Kaszubska, Katowicka, Klucznikowska, Kołobrzaska, Konopnickiej, Kosynierów, Koszalińska, Kościelna, Krakowska, Kujawska, Leśna, Lotników, Lubelska, Malinowa, Mazowiecka, Mazurska, Olsztyńska, Opolska, Orzeszkowej, Paderewskiego, Pałacowa, Płocka, Płońska, Podkomorzego, Pomorska, Poznańska, Protazego, Rodziewiczówny, Romantyczna, Różana, Sadowa, Siedlecka, Skłodowskiej, Słowackiego, Słupecka, Soplicy, Szczecińska, Szkolna, Szpitalna, Szwoleżerów, Szydłowiecka, Tadeusza, Telimena, Traugutta, Uroczą, Warmińska, Warszawska, Wereszczakówny, Wiejska, Wojskiego, Wrocławska, Zakopiańska, Zamkowa, Ząbkowska, Zieleniecka, Zielna, Zosi

SEKTOR 3L – MARKI POŁUDNIOWE

(odpady wystaw do godz. 6.00 przed posesją)

WYKAZ ULIC (w kolejności alfabetycznej)

11-ego Listopada, Al. Marsz. J. Piłsudskiego (od ul. Zyguntowskiej do ul. Słonecznej), Architektów, Bandurskiego, Bankowa, Barbary, Barska, Bema, Bielówek, Billewiczów, Budowlana, Butrymów, Chemików, Czackiego, Czarnieckiego, Dziennikarska, Elektryków, Geodetów, Geologów, Głowackiego, Handlowa, Heleny, Hetmańska, Hoovera, Husarii, Instalatorów, Inżynierów, Janczarów, Jasnogórska, Kamieniecka, Kartografów, Ketlinga, Kiemliczów, Kilińskiego, Kmicica, Kołtąja, Kordeckiego, Kościuszki, Kozacka, Kresowa, Krótka, Krymska, Krzywa, Kurcewiczów, Laudańska, Literacka, Longinusa, Mickiewicza, Mieszka I, Nauczycielska, Okólna, Olerki, Piotra Skargi, Poczta, Podolska, Polna, Promienna, Przesmyk, Rejtana, Rocha Kowalskiego, Równa, Rzemieślnicza, Rzędziana, Skrzetuskiego, Słoneczna, Sosnowa, Staszica, Świerkowa, Tatarska, Urbanistów, Ustronie, Wiśniowieckiego, Wołodajewskiego, Wołyńska, Zagłoby, Zakątek, Zyguntowska, Żeromskiego, Żółkiewskiego

MIESIĄC ODBIORU	NIESEGREGOWANE ODPADY KOMUNALNE (pojemnik)	BIOODPADY (worek brązowy)	ODPADY SEGREGOWANE	
			(worek żółty, zielony, niebieski)	(worek żółty)
STYCZEŃ	4.01, 18.01	5.01, 19.01	13.01	27.01
LUTY	1.02, 15.02	2.02, 16.02	10.02	24.02
MARZEC	1.03, 15.03, 29.03	2.03, 16.03, 30.03	10.03	24.03
KWIECIEŃ	12.04, 26.04	13.04, 27.04	14.04	28.04
MAJ	10.05, 24.05	11.05, 25.05	12.05	26.05
CZERWIEC	7.06, 21.06	8.06, 22.06	9.06	30.06
LIPIEC	5.07, 19.07	6.07, 20.07	14.07	28.07
SIERPIEŃ	2.08, 16.08, 30.08	3.08, 17.08, 31.08	11.08	25.08
WRZESIEŃ	13.09, 27.09	14.09, 28.09	8.09	22.09
PAŹDZIERNIK	11.10, 25.10	12.10, 26.10	13.10	27.10
LISTOPAD	8.11, 22.11	9.11, 23.11	10.11	24.11
GRUDZIEŃ	6.12, 20.12	7.12, 21.12	8.12	22.12

MIESIĄC ODBIORU	NIESEGREGOWANE ODPADY KOMUNALNE (pojemnik)	BIOODPADY (worek brązowy)	ODPADY SEGREGOWANE	
			(worek żółty, zielony, niebieski)	(worek żółty)
STYCZEŃ	11.01, 25.01	12.01, 26.01	20.01	3.01
LUTY	8.02, 22.02	9.02, 23.02	17.02	7.02
MARZEC	8.03, 22.03	9.03, 23.03	17.03	7.03
KWIECIEŃ	5.04, 19.04	6.04, 20.04	21.04	4.04
MAJ	4.05, 17.05, 31.05	4.05, 18.05	19.05	2.05
CZERWIEC	14.06, 28.06	1.06, 15.06, 29.06	23.06	6.06
LIPIEC	12.07, 26.07	13.07, 27.07	21.07	4.07
SIERPIEŃ	9.08, 23.08	10.08, 24.08	18.08	1.08
WRZESIEŃ	6.09, 20.09	7.09, 21.09	15.09	5.09
PAŹDZIERNIK	4.10, 18.10	5.10, 19.10	20.10	3.10
LISTOPAD	2.11, 15.11, 29.11	2.11, 16.11, 30.11	17.11	7.11
GRUDZIEŃ	13.12, 27.12	14.12, 28.12	15.12	5.12